

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

2024р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІННІОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Психологія соціального впливу»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 23 Соціальна робота
спеціальність – 231 Соціальна робота
освітньо-професійна програма – «Соціальна робота»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	32	14	5	6	93	150	2
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2

Робочу програму склала професор кафедри психології та соціальної роботи,
д.психол.н., професор **Фурман Оксана Євстахіївна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної
роботи, протокол № 2 від «10» жовтня 2024р.

Завідувач кафедри психології та
соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

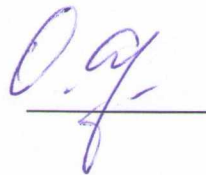
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Соціальна робота»
протокол № 2 від «10» жовтня 2024р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності
д.психол.н., професор

Сергій ШАНДРУК

Гарант ОП «Соціальна робота»
к.ю.н., доцент

Оксана ЯРЕМКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Психологія соціального впливу»

1. Опис дисципліни «Психологія соціального впливу»

Дисципліна «Психологія соціального впливу»	Галузь знань, спеціальність, ОПІ, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 5	галузь знань – 23 Соціальна робота	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання Українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність – 231 Соціальна робота	Рік підготовки: <i>Денна - 1</i> <i>Заочна - 1</i> Семестр: <i>Денна - 2</i> <i>Заочна - 2</i>
Кількість змістових модулів - 3	освітньо-професійна програма - «Соціальна робота»	Лекції: <i>Денна - 32 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна - 14 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин - 150	Ступінь вищої освіти - магістр	Самостійна робота: <i>Денна –93 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Індивідуальна робота – 5 год. Тренінг – 6 год.
Тижневих годин: Денна форма навчання - 10 з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – <i>екзамен</i>

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Психологія соціального впливу»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни спрямовані на ґрунтовне оволодіння студентами знаннями із курсу “Психологія соціального впливу”, а також на процес формування умінь, навичок й норм ефективного впливу, взаємовпливу, самовпливу, надвпливу та їх застосування у суспільному житті.

Проблематика соціально-психологічного впливу і сьогодні залишається важливою сферою не лише наукових, а й практичних інтересів особистості соціального працівника. Це пов’язано з тим, що зазначене явище спрямоване на розкриття структури, механізмів, принципів, класів, способів, методів, технік управління психодуховними станами. Фундаментальне розуміння проблеми соціального впливу дасть змогу кожному спеціалісту розв’язати питання щодо професійного пізнання соціально-психологічної реальності у поєднанні із його власним життєвим досвідом.

Предметом вивчення цього навчального курсу є *соціальний вплив* як основа розвивальної освітньої взаємодії між викладачем та студентами. Відповідно до загальнометодологічного погляду на природу цього соціального феномена є підстави стверджувати, що ця проблема відіграє роль “стрижневої”, “результативної” у психології й обґрунтовується як системоутворювальна категорія, що окреслює цільову перспективу (пошуки законів управління психічними явищами), прикладний потенціал і світоглядний підхід сучасної науки, пов’язаний із дієвістю відкритих закономірностей для вдосконалення соціальної практики спеціалістів. Конкретний рівень *методологічного* узагальнення повинен показати, що саме *категорія соціального впливу* становить головне *поняття* прикладної методології. Адже функція останньої - поєднати теоретичну і практичну гілки психології, тобто науковий підхід і безпосередню життєактивність, тотальну вітальність задля її доречного керівництва.

Мета курсу: підготовка висококомпетентного спеціаліста - соціального працівника – із відповідним рівнем теоретико-соціально-психологічної грамотності і майстерним оперуванням практиками впливу, активної громадянської толерантної позиції як важливої складової його повсякденної діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення курсу “Психологія соціального впливу” студенти повинні:

- оволодіти загальнометодологічним, теоретичним і практичним поглядами щодо природи цього соціального феномена;
- вміти застосовувати необхідні здобуті знання у практичній діяльності, а саме під час нормотворення і здійснення конкретних вчинкових дій;
- аналізувати, порівнювати й узагальнювати свою та інших суспільну діяльність із клієнтами у соціальній сфері;
- набути навичок міжособистісної чи міжгрупової професійної взаємодії з оточенням, а також психологічного захисту від негативного стороннього впливу і розв’язання соціальних конфліктів.

3. Програма навчальної дисципліни «Психологія соціального впливу» Змістовий модуль I.

Концепції соціального впливу в зарубіжній психології

Тема 1-2. Соціально-психологічний вплив як теоретична, методологічна і практична проблеми.

Теоретичний формат проблематики людського впливу. Методологічний погляд на природу соціального впливу. Стан наукової розробки проблеми. Огляд наукових концепцій соціально-психологічного впливу. Організаційний вплив у системі інноваційної освіти. Переконавання як основоположна передумова становлення впливу. Пропаганда як масове запевнення. Ефективне переконавання та психологічний захист від нього.

Тема 3-4. Принципи соціально-психологічного впливу.

Змістова суть концепції соціально-психологічного впливу. Характеристика принципу взаємообміну. Послідовність і зобов'язання у системі соціальних відносин. Принципи соціального доказу і авторитету. Правило благоприхильності та його концептуальне обґрунтування. Принцип дефіциту та психологічний захист від нього.

Тема 5. Соціальний вплив у процесі суспільної взаємодії.

Загальна характеристика моделі впливу у пізнанні Ф. Зімбардо, М. Ляйппе. Спрямування соціального впливу на поведінку та установки людини. Дія впливу на зміну установок через переконання. Опір і підкорення як проблеми соціального впливу. Типи та стратегії соціального впливу.

Змістовий модуль 2.

Соціально-психологічний вплив та способи його розв'язання у вітчизняній психології

Тема 6-7. Феномен маніпуляції у плинні соціального довкілля.

Маніпуляція як різновид соціально-психологічного впливу. Герменевтичний підхід. Ознаки, аспекти, характеристики та етапи маніпуляції. Маніпуляції у діловому спілкуванні. Психологічний захист від маніпуляції. Макіавеллізм і маніпуляція. Маніпулятивні характери і типи людей. Принципи, способи, правила маніпулятивного впливу на людей.

Тема 8-9. Психологічний вплив у суспільному житті людини.

Взаємозв'язок стратегій і парадигм соціально-психологічного впливу. Зараження як спосіб суспільно-психологічного впливу. Соціально-психологічний аналіз навіювання, наслідування моди й чуток. Особистісний вплив і протистояння чужому тиску. Лідер як впливова людина. Комунікативно-особистісні можливості впливу. Види особистісного впливу.

Тема 10. Значення психологічного впливу у житті людини.

Психологічний вплив у педагогічному процесі. Форми впливу у процесах управління організаційно-освітньою поведінкою, діяльністю, вчинками. Сутність діяння. Рівні соціально-психологічного впливу у сфері наукового пізнання. Психологічний вплив як принцип організації наукового дослідження. Ефективний вплив на людей. Операційний, результативний, статусно-рольовий аспекти впливу.

Тема 11-12. Простір і час як засадничі категорії впливу.

Проблема простору в соціогуманітарному пізнанні. Історичний, психологічний, соціальний, біологічний, соціально-психологічний різновиди простору. Час у філософсько-психологічному осмисленні. Виміри часу, інваріанти, ритми (режими) проживання часу. Схема ставлень індивідів до часу. Просторово-часова визначеність психологічного впливу. Формула ефективного успіху.

Змістовий модуль 3.

Організаційно-освітній вплив у контексті інноваційного навчання

Тема 13. Теоретико-методологічне обґрунтування соціально-психологічного організаційного впливу.

Вітакультурна парадигма і модульно-розвивальна стратегія в контексті організаційно-освітнього впливу. Взаємозв'язок різновидів змісту розвивальної взаємодії та класів соціально-психологічного впливу. Організаційна культура як умова ефективності інноваційного соціального впливу. Соціально-психологічний вплив як перший параметр інноваційно-психологічного клімату. Методологія конструювання план-карти інноваційно-психологічного клімату.

Тема 14-15. Класи соціально-психологічного впливу.

Структура пізнавально-суб'єктного впливу та її соціально-психологічний аналіз. Раціональне переконання як метод пізнавально-суб'єктного впливу. Нормативно-особистісний взаємовплив і його структурний аналіз. Наслідування як соціально-психологічний метод. Ціннісно-індивідуальний самовплив. Метод морального вибору. Духовно-універсумний надвплив. Метод спонтанно-сенсового вибору.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни “Психологія соціального впливу”

Денна форма навчання

Теми	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Концепції соціального впливу в зарубіжній психології						
Тема 1-2. Соціально-психологічний вплив як теоретична, методологічна і практична проблеми	2	1	9	—	2	Поточне опитування, реферати,
Тема 3-4. Принципи соціально-психологічного впливу	4	1	10	1		
Тема 5. Соціальний вплив у процесі суспільної взаємодії	4	1	10	—		
Змістовий модуль 2. Соціально-психологічний вплив та способи його розв’язання у вітчизняній психології						
Тема 6-7. Феномен маніпуляції у плинні соціального довкілля	4	2	10	2	2	Поточне опитування, реферати, тестування.
Тема 8-9. Психологічний вплив у суспільному житті людини	4	2	10	—		
Тема 10. Значення психологічного впливу у житті людини	4	2	10	-		
Тема 11-12. Простір і час як засадничі категорії впливу	2	1	10	—		
Змістовий модуль 3. Організаційно-освітній вплив у контексті інноваційного навчання						
Тема 13. Теоретико-методологічне обґрунтування соціально-психологічного організаційного впливу	4	2	12	2	2	Поточне опитування, реферати,
Тема 14-15. Класи соціально-психологічного оргвпливу	4	2	12	—		
Разом:	32	14	93	5	6	

Заочна форма навчання

Теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Концепції соціального впливу в зарубіжній психології			
Тема 1-2. Соціально-психологічний вплив як теоретична, методологічна і практична проблеми	1	2	14
Тема 3-4. Принципи соціально-психологічного впливу	2	2	14
Тема 5. Соціальний вплив у процесі суспільної взаємодії	1		14
Змістовий модуль 2. Соціально-психологічний вплив та способи його розв'язання у вітчизняній психології			
Тема 6-7. Феномен маніпуляції у плинні соціального довкілля	2		16
Тема 8-9. Психологічний вплив у суспільному житті людини	2		16
Тема 10. Значення психологічного впливу у житті людини			16
Тема 11-12. Простір і час як засадничі категорії впливу			16
Змістовий модуль 3. Організаційно-освітній вплив у контексті інноваційного навчання			
Тема 13. Теоретико-методологічне обґрунтування соціально-психологічного організаційного впливу			16
Тема 14-15. Класи соціально-психологічного оргвпливу			16
Разом:	8	4	138

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Психологія соціального впливу»

Денна форма навчання

Змістовий модуль I.

Концепції соціального впливу в зарубіжній психології

Практичне заняття №1

Тема. Соціальний вплив як науково-прикладна проблема

Мета: сформувати установку на усвідомлення студентами актуальності цієї навчальної дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Концепції соціально-психологічного діяння та поняття про вплив.
2. Історія становлення проблеми впливу: від переконання до діяння.
3. Пропаганда як суспільне переконання.
4. Ефективне запевнення та захист від нього.

Практичне заняття №2-3

Тема. Соціально-психологічний вплив у системі суспільної взаємодії.

Мета: розвинути у студентів уміння ефективно застосовувати принципи соціального впливу у суспільні взаємостосунки.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика принципів соціального впливу. Психологічний аналіз принципів взаємообміну, послідовності й зобов'язання.
2. Правила соціального доказу, авторитету, благоприхильності та дефіциту.
3. Модель соціального впливу у трактуванні Ф. Зімбардо та М. Ляйппе. Спрямування впливу на поведінку та установки людини.
4. Дія впливу на зміну установок через запевнення. Поняття про опір і підкорення.

Змістовий модуль II.

Соціально-психологічний вплив та способи його розв'язання у вітчизняній психології

Практичне заняття №4

Тема. Маніпуляція як вид соціального впливу.

Мета: забезпечити формування у соціальних працівників пізнання феномена маніпуляції задля наукового розуміння природи соціального впливу і налагодження позитивних взаємостосунків з людьми.

Питання для обговорення:

1. Поняття про явище маніпуляції.
2. Ознаки та характеристики маніпуляції. Психологічний захист від маніпуляції.
3. Відмінність та подібність між макіавеллізмом і маніпуляцією та їх

характеристика.

4. Ефективний маніпулятивний вплив (за Д. Карнегі).

Практичне заняття № 5

Тема. Психологічний вплив у соціальному житті особи.

Мета: сформувати у студентів систему основних категорій і понять соціально-психологічного впливу.

Питання для обговорення:

1. Стратегії та парадигми впливу у сучасній психології. Класи діяння.
2. Психологічні способи впливу. Загальна характеристика зараження.
3. Навіювання, наслідування, моди й чутки як способи впливу.
4. Поняття про особистісний вплив. Педагогічне значення психологічного впливу (за Г.О. Баллом, М.С. Бургіним).
5. Форми впливу як механізми мотивації влади. Сутнісний аналіз соціально-психологічного впливу (за В.Г. Криськом).

Змістовий модуль III.

Освітньо-організаційний вплив у контексті інноваційного навчання

Практичне заняття №6-7

Тема. Соціально-психологічний організаційний вплив, його класи у контексті простору-часу.

Мета: розвивати соціально-психологічну установку щодо виявлення кожним студентом образів суб'єктивної реальності.

Питання для обговорення:

1. Тематика простору у соціально-психологічному розумінні.
2. Виміри, інваріанти, ритми проживання часу індивідом.
3. Просторово-часове пізнання психологічного впливу.
4. Соціально-психологічний вплив – параметр-характеристика інноваційно-психологічного клімату.
5. Програма конструювання план-карти інноваційно-психологічного клімату.
6. Вітакультурна парадигма і модульно-розвивальна стратегія впливу.
7. Класи освітньо-організаційного впливу: пізнавально-суб'єктний вплив, нормативно-особистісний взаємовплив, ціннісно-індивідуальнісний самовплив, духовно-універсумний оргвплив.

Заочна форма навчання

Практичне заняття №1-2

Тема. Соціальний вплив як науково-прикладна проблема

Мета: сформувати установку на усвідомлення студентами актуальності цієї навчальної дисципліни.

Питання для обговорення:

5. Концепції соціально-психологічного діяння та поняття про вплив.

6. Історія становлення проблеми впливу: від переконання до діяння.
7. Пропаганда як суспільне переконання.
8. Ефективне запевнення та захист від нього.

Практичне заняття №3-4

Тема. Соціально-психологічний вплив у системі суспільної взаємодії.

Мета: розвинути у студентів уміння ефективно застосовувати принципи соціального впливу у суспільні взаємостосунки.

Питання для обговорення:

5. Загальна характеристика принципів соціального впливу. Психологічний аналіз принципів взаємообміну, послідовності й зобов'язання.
6. Правила соціального доказу, авторитету, благоприхильності та дефіциту.
7. Модель соціального впливу у трактуванні Ф. Зімбардо та М. Ляйппе. Спрямування впливу на поведінку та установки людини.
8. Дія впливу на зміну установок через запевнення. Поняття про опір і підкорення.

6. Самостійна робота студентів

Самостійна робота виконується студентами у формі письмового опрацювання наукових статей, окремих посібників, що стосуються навчального курсу “Психологія соціального впливу” та здійснення їхнього соціально-психологічного аналізу.

Перелік статей:

1. Фурман О. Є. Взаємоспричинення парадигм, стратегій, класів і методів соціально-психологічного впливу. *Психологія і суспільство*. 2019. № 2. С. 4465.
2. Фурман О.Є. Психологічний вплив у соціокультурному часопросторі. Система сучасних методологій: хрестоматія у 4-х томах / упряд. відр. ред., перекл. А.В. Фурман. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. Т. 4 С. 220-258.
3. Фурман О.Є., Гірняк А.Н. Сутнісні визначення модульно-розвивальної взаємодії викладача і студентів в освітньому процесі. *Психологія і суспільство*. 2020. №3. С. 53–81.
4. Фурман О.Є., Шафранський В.В., Гірняк Г.С. Міжособове спілкування і вплив як осереддя та інструмент соціально-психологічної роботи. *Психологія і суспільство*. 2022. №2. С. 83-96.

7. Тренінг з дисципліни

Організація і проведення тренінгу з дисципліни «Психологія соціального впливу»

Тренінг ефективного спілкування та впливу

Спілкування між людьми - надзвичайно складний процес. Неефективність спілкування може бути пов'язана з повною або частковою відсутністю того або іншого комунікативного вміння (наприклад, вміння орієнтуватися та поводитися в конкретній ситуації). Неефективність спілкування може також бути пов'язана із недостатнім рівнем самоконтролю одного із суб'єктів цього спілкування (наприклад, через невміння подолати власну Perezбудженість,

імпульсивність, агресію тощо). Кожний із нас навчається самоконтролю впродовж усього свого життя, набуваючи досвіду, який здебільшого базується на помилках і розчаруваннях.

Безумовним позитивним моментом тренінгу є можливість отримати оцінку своєї поведінки з боку, порівняти себе з оточуючими та скоригувати своє спілкування в майбутніх реальних ситуаціях. Слід пам'ятати про те, що як під час тренінгового заняття, так і в реальному житті набагато легше помітити помилки та неточності в спілкуванні своїх близьких, співробітників, керівників, аніж власні.

Мета тренінгу - сприяння опануванню його учасниками прийомів і технік ефективного спілкування і впливу завдяки використаним під час нього ігрових вправ та технік активного слухання.

Завдання тренінгу: розширення можливостей встановлення контакту в різних ситуаціях спілкування і взаємовпливу;

- відпрацьовування навичок розуміння інших людей, себе, а також взаємин між людьми;
- опанування навичок ефективного слухання та самовпливу;
- активізація процесу самопізнання та самоактуалізації;
- розширення діапазону творчих здібностей у системі «людина-людина».

Структура тренінгу

Частина тренінгу	Завдання тренінгу	Вправи
Вступна	Створити сприятливий психологічний простір. Засвоїти правила роботи групи. Налагодження зворотнього зв'язку "студент-група" і "група-студент".	Знайомство. Правила. Розминка. Очікування. Вправи на рефлексію.
Основна	Відпрацьовування навичок розуміння інших людей, себе, а також взаємин між людьми; формування умінь, навичок ефективного слухання, впливу, самовпливу, взаємовпливу і надвпливу. Підведення підсумків щодо змісту роботи.	Інтерактивні техніки. Вправи на формування взаєморозуміння партнерів зі спілкування на невербальному рівні.
Заклучна	Підведення підсумків щодо процесу роботи. Оцінка отриманого досвіду. Налаштування учасників на атмосферу звичайного життя.	Вправи на рефлексію та відновлення сил учасників. Прощання.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Психологія соціального впливу» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- залікове тестування та опитування;
- оцінювання тренінгу та самостійної роботи;
- залік.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Психологія соціального впливу” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	5 %	15 %	40%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять, 16 тем – 7 оцінок). 2. Модульний контроль проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 20 тестових завдань, кожне з яких має 2 бали і двох теоретичне питання, кожне з яких оцінюється 30 балів		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, щодо набуття навичок ефективного впливу, взаємовпливу, самовпливу та надвпливу	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу (опрацювання статей – кожна з яких оцінюється в 25 балів)	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 20 балів. У підсумку 40 балів. 2. Розв’язання 20 тестів по 3 бали = 60 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій та практичних занять	1-15
2.	Програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Microsoft PowerPoint, AIMP, Moodle.	1-15
3.	Технічне забезпечення: ноутбук, проектор.	1-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Андрущенко Т.В., Зеленін В.В. Психологія політичної пропаганди : методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. 89 с.
- Гнатенко П. Соціальна філософія та соціальна психологія: діалектика

- взаємовідносин. *Грані*. 2020. Т. 23, № 5. С. 87-95.
3. Панченко О.А., Кабанцева А.В. Людська психіка в інформаційній небезпеці. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Державне управління. Том 31 (70) № 3. 2020. С. 226-233.
 4. Фурман О. Є. Взаємоспричинення парадигм, стратегій, класів і методів соціально-психологічного впливу. *Психологія і суспільство*. 2019. № 2. С. 44-65.
 5. Фурман О.Є. Психологічний вплив у соціокультурному часопросторі. Система сучасних методологій: хрестоматія у 4-х томах / упоряд. відп. ред., перекл. А.В. Фурман. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. Т. 4 С. 220-258.
 6. Фурман О.Є., Гірняк А.Н. Сутнісні визначення модульно-розвивальної взаємодії викладача і студентів в освітньому процесі. *Психологія і суспільство*. 2020. №3. С. 53–81.
 7. Фурман О.Є., Шафранський В.В., Гірняк Г.С. Міжособове спілкування і вплив як осереддя та інструмент соціально-психологічної роботи. *Психологія і суспільство*. 2022. №2. С. 83-96.
 8. Фурман О.Є. Простір і час у філософсько-психологічному дискурсі. Система сучасних методологій: хрестоматія у 4-х томах / упоряд. відп. ред., перекл. А.В. Фурман. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. Т. 5 С. 459-485.
 9. Чалдіні Р. Психологія впливу-2. Наука & практика; пер. з англ. Н. Коваль. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2021. 400 с.
 10. Шахова О.Г. Соціальна психологія особистості: навч. посіб. Харків: «Контраст», 2019. 116 с.
 11. Cass R. Sunstein. Conformity: The Power of Social Influences. NYU Press. 2019. 176 p.
 12. Dolinski Dariusz, Grzyb Tomasz The Social Psychology of Obedience Towards Authority. An empirical tribute to Stanley Milgram. London : Routledge. 2020. 166 p.
 13. Jones Jean G., McClanahan Andi, Sery Joseph Persuasion in Society ; 4th edition. London : Routledge. 2022. 374 p.
 14. Gross Richard The Psychology of Prejudice. London : Routledge. 2021. 162 p.
 15. Poggi Isabella, D'Errico Francesca Social Influence, Power, and Multimodal Communication. London : Routledge. 2022. 290 p.
 16. Rotenberg Ken The Psychology of Interpersonal Trust. Theory and Research. London : Routledge. 2020. 180 p.